

SELLES LEHES:

- » Maarahva aastalõpupidu
- » Taluliidu tegemised
- » Konkursi "Eesti Parim Talu 2009" tulemused
- » Inimesed meie keskel
- » Informatsiooniveerg

VTL-i juhatuse esimees:
Mobiil: 517 6330

VTL-i tegevjuht Marika Parv
Tele: 782 1758, Mobiil: 53 499 454
E-mail: marika@vaip.werro.ee

Raamatupidamine:
Tel: 782 1669, mobiil: 5663 1990

Loomakasvatuse ja finantsmajanduse konsulent:
Tel: 782 4077, mobiil: 554 9753

Heifer projektijuht:
Mobiil: 505 6293

Taimakasvatuskonsulent (mahepõllumajandus):
Mobiil: 505 1061

Taimakasvatuskonsulent
Mobiil: 528 6489

VML Metsanduskonsulent:
Mobiil: 522 9424

Hea Võrumaa maarahvas

Üks aastaring on jälle täis saamas ja meil kõigil aeg kokkuvõtteid teha, miks mitte seda ühiselt teha
Võrumaa Talupidajate Liit ja Kodukant Võrumaa kutsuvad teid

MAARAHVA AASTALÕPUPEOLE

Kultuurimajas "Kannel"
reedel, 11.detsembril kell 19.00

Tantsuks mängib ansambel K.O.I. Põlvamaalt, esineb tantsutrupp „Variatsioonid” ja jõulumeeleolu aitavad luua Jane Reiljani laululapsed, lisaks üllatused meilt ja mujalt.
Lauad kaetud hea ja paremaga.

Piletid müügil VTL raamatupidamises, eelregistreerimine ja piletite müük 4.detsembrini

Pileti maksumus 125 krooni
Infot küsi telefonil 78 21 669

Sel korral tuleb kõigil taluseltsidel näidata oma küpsetamisoskusi ja kaasa võtta eriline küpsetis, mis rikastaks meie kohvilauda!

TULE JA LEIAME KOOS MAHTI HINGE TÕMMATA!
TULE ISE JA VÕTA SÕBRAD KA KAASA!

Taluliidu tegemistest lähiajal:

- 11. detsember Võru Maarahva Aastalõpupidu
- Detsember – kohtumine ELsaadiku Ivari Padariga
- Jaanuar – märts 2010 INFOPÄEVAD pindalatoetuste alal ja investeringutoetuste taotlemine
- Märts – Infopäev teraviljakasvatajatele
- Kevad-suvi 2010 Talunike õppereis Lätimaale
- Käimas on läbirääkimised Võrumaa Kutsehariduskeskusega, et saata meie taluperede lapsi töökogemust saama teistesse ELiidu riikidesse. Kui sinu talus on noori ja on huvitatuid, anna teada.

Ootame kõigi ettepanekuid taluliidu töö sisukamaks muutmisel ja tegemiste ettevalmistamisel!

Selleks, et suuri tegusid teha, pole tarvis olla suurim geenius;
pole tarvis olla inimestest kõrgemal
on tarvis olla nendega koos!
Montesquieu

**Võrumaa näitas aastal 2009 oma tublidust
oma tublide tegijate näol**

**„AASTA TALU 2009“:
REIN ja MARJU PÕDERI
IVASKI talu**

**AASTA KÜLA 2009:
VIITINA KÜLA**

**AASTA 2009 PÕLLUMEESE:
MART TIMM**

ÕNNITLUSED MEIE KÕIGI POOLT!

**KONKURSI „EESTI PARIM TALU 2009“
TULEMUSED**

Tiitel „AASTA TALU 2009“ omistati REIN ja
MARJU PÕDERI IVASKI talule

TOOTMISTALUD:

I koht: Rein ja Marju Põder
IVASKI TALU, Võrumaalt

II koht: Naima Kütt

KÜTI TALU, Saaremaalt

III koht: Ain ja Maili Juurikas
JÕEKÄÄRU TALU, Valgamaalt

ALTERNATIIVSET SUUNDA ARENDAVAD TALUD:

I koht: Hilja ja Külliki Alekand
MOKKO TALU, Jõgevamaalt

II koht: Ants Järvmägi, Ele Mägi
VÄIKE-NAKATU TALU, Valgamaalt

III koht: Kalev Au, Annika Reino
SUUREKASE TALU, Saaremaalt

PARIMAD NOORTALUNIKUD:

I koht: Jaan ja Anne Kiider
RIIDO ÖKOTALU, Saaremaalt

II koht: Kaido ja Kaja Loka
SAVI TALU, Valgamaalt

III koht: Ragnar Jukkum
KÜKKERI AIT, Jõgevamaalt

Keskkonnatoetuse keskkonnasõbraliku majandamise kohustusliku algkoolitused Võrumaal

Valgamaa Põllumeeste Liit korraldab Põllumajandus-
uuringute Keskuse tellimisel Eesti maaelu arengukava
2007-2013 põllumajandusliku keskkonnatoetuse
keskkonnasõbraliku majandamise kohustusliku
algkoolituse õppepäevad:

- 18.novembril 2009 Kultuurimajas Kannel (väike saal)
- 19. novembril 2009 Tsooru Rahvamajas

Algus õppepäevadel kell 10.00 ning lõpp kell 16.00
Õppepäev läheb arvesse põllumajandusliku keskkonna-
toetuse keskkonnasõbraliku majandamise kohustusliku
6 tunnise algkoolitusena.

Enne 1.detsembrit läbitud koolitus läheb ka arvesse
KST läbimata koolitusena.

2010 aastal on plaanis veel läbi viia 2 KSM algkoolitust
Võrumaal - kuupäevad ja kohad täpsustame 2010 aasta
algul.

Õppepäevadele on vajalik EELREGISTREERIMINE
TEL 7661754 või valga.nk@gmail.com . Õppepäevade
osavõtukohtad on piiratud

Muutused mikropõllumajandustootja meetme tingimused

16.-30. novembrini k.a. võetakse vastu mikropõllumaj-
andustootja toetuse (meede 1.4.1) investeringutoetuse
dokumente. 09. augustil 2009 välja antud määrusesse
tehti aga hiljuti olulisi muudatusi, millest alljärgnev
kokkuvõte::

1. Toetust saavad taotleda nüüd ka need noore põllu-
majandustootja toetuse taotlejad, kes 2008.a. sügisel
taotlesid toetust ning said ka rahuldava vastuse. Kuna
taoline tootja tegutses eelmisel aastal alla 12 kuu (tava-
tootja osas on nõue, et tootja tegutseks 12 kuud 2008.a.),
siis viidi ka sisse muudatus, et taoline noor põllumaj-
andustootja peab olema tegutsenud vähemalt 6 kuud.

2. Kuni 500 000 kr maksva investeringuobjekti korral
ei vaadata eelmise aasta käibe suurust ehk siis alates
sellest summast on vaja jälgida reeglit, et investeringu-
objekti abikõlblik kogumaksumus ei ületaks 3-kordset
2008.a. müügitulu (ei arvestata toetusi!).

Näide: kui kombain maksab 1 700 000 kr ja tootja
müügitulu 2008.a. oli 500 000 kr, siis abikõlblik kulu
on 1 500 000 kr (sellest arvestatakse siis ka toetuse
summa) ja 200 000 kr ei ole abikõlblik ehk sellele osale
toetust küsida ei saa.

Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus (MAK meede 3.2) 2009

Detsembri lõpus on taas avanemas külade uuendamise ja arendamise meede, mille eesmärgiks on toetada maa- ja piirkonna elukeskkonna ja kultuuripärandi säilitamist ning sotsiaalse infrastruktuuri arendamist läbi mittetulundussektori arendamise. Toetust võib taotleda mittetulundusühing, sihtasutus või maapiirkonnas tegutsev kuni keskmise suurusega ettevõtja.

Toetust antakse investeeringuobjekti abikõlblikust maksumusest:

- mittetulundusühingule ja sihtasutusele kuni 90%
- maapiirkonnas tegutsevale väikese suurusega ettevõtjale kuni 70%
- maapiirkonnas tegutsevale keskmise suurusega ettevõtjale kuni 60%

Maksimaalne toetus ühe taotleja kohta on kuni 938 796 krooni aastas ja kuni 4 693 980 krooni kogu programmiperioodi jooksul. Toetatakse järgmisi maapiirkonda planeeritud investeeringuobjekte:

- seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali, avalike info-punktide vms teistele isikutele kasutamiseks avatud hoone või selle osa ehitamine ja sinna sisustuse ostmine;
- pargi, haljasala, puhkeala, mängu- või spordiväljaku, matkaraja, terviseraja, õpperaja, külaplatsi vms teistele isikutele kasutamiseks avatud rajatise rajamine või parendamine;
- paadisilla, ujumiskoha vms teistele isikutele kasutamiseks avatud rajatise rajamine või parendamine;
- küla tutvustava püsiviida ja kaardi ostmine ja paigaldamine;
- sporditarvikute, muusikariistade ja eesti rahvariiete ostmine;
- kasutuses mitteoleva ja taaskasutuseks sobimatu põllumajandusliku ehitise lammutamine;
- multifunktsionaalse teeninduskeskuse ehitamine (saab taotleda üksnes MTÜ või SA).

LISAINFO JA KONTAKT

Lisainfot saab PRIA piirkondlikest büroodest ja Tartu keskusest Narva mnt 3. PRIA Investeeringutoetuste infotelefon: 737 7678, e-post: pria@pria.ee

INIMESED MEIE KESKELT!

Intervjuu Taarapõllu talu peremehe Edgar Koltsiga, kes on Võrumaa Talupidajate Liidu liige ja oma positiivse ellusuhtumisega arvab, et elu maal on võimalik ja väärib elamist.

Millega tegeleb Taarapõllu talu?

Valmistame marjahahusid, liha marinaade, kompotte, naturaalseid mahlu ja kõike mida saab teha kohalikust toormest. Aasta-aastalt rikastub meie sortiment, täpselt nagu areneme ise nii areneb ka tootmine.

Kaua on talu tegelenud alternatiivse tootmisega ja kuidas on läinud aastal 2009?

Talu on tootmisega tegelenud 4-5 aastat. Viimased aastad on olnud talule edukad ja iga aastaga on tootmine kahekordistunud. Selle ajaga on välja ehitatud talus mahlatootmise liin, külmhoone on ehitamisel. Aastal 2009 ületame ka käibelt miljoni piiri. Tooraine on ainult mahe ja seda mitte ainult metsamarjade näol. Olen koostööd teinud kohalike elanikega, kellel aias kasvavad marjad ja puuviljad, aga kõik pakutav peab olema mahe ja kui vaja olen aidanud inimestel korda ajada ka dokumendid, et nende tootmine toimub mahedalt. Toorainet on varutud arvestusega tulla välja järgmise aasta saagini. Sel aastal sain investeeringutoetuse LEADER programmist 400 000 krooni, mis aitab tootmist parendada ja säilitada kohaliku toorainet aastaringi. Praegu napib nii kõrvitsa, maitsetaimede, põldoa kui ka paljude teiste aiasaaduste kasvatajaid. Toorainet pean otsima nii Räpinast, Sõmerpalust kui ka Kanepist, kohapeal leidub väga vähe köögivilja kasvatajaid. Sel aastal valmistasime talutoodangule uued sildid ja tootepakendid, mis andis kaubanduslikule välimusele palju juurde. Selge on see, et kui ei kuluta, siis ka tulemust ei tule. Aastaringiselt annab talu tööd 5-6-le inimesele.

Mida soovivad teistele Võrumaa põllumeestele ja eriti noortele, kes arvavad, et elu maal ei ole elamisväärtne?

Ma olen seda meelt, et maal on võimalik ära elada ja saab hakkama, kui olla aktiivne ja otsida uusi võimalusi. Arvan, et küll tulevad kunagi tagasi kõik need, kes hetkel on leiba teenimas võõrsil. Väikeste tootmiste puhul tuleb hajutada riske ja tegeleda mitme asjaga, et kui üks haru ei anna tulemust, siis teine ikka annab. Ei saa ju olla nii, et läheb aina halvasti. Väikesed talud peavad jääma nii nagu vanasti nii ka praegu. Ei saa olla Eestis ainult 4-5 suurt talu, kelle kasumid lähevad kõik teistesse riikidesse ja sellega piirdub kogu põllumajandus. Maamees on elus hoidnud oma talu ja raskel ajal ka riigile toeks olnud. Maal on alati tööd tehtud ja peab ka praegu tegema, sest need ajad kus arvati, et kõik tuleb kusagilt niisama on läbi, seda näitab ka meie riigi hetkeolukord.

Kas on olemas retsept, mis aitab maaelul paremini toimida?

Kui ma teaksin seda, siis oleksin ma väga rikas mees, aga arvan, et selleks on töö ja ainult töö. Pean oluliseks, et toetataks ka väikeettevõtjaid, mitte ainult suuri tegijaid, küll siis tuleb ka maaettevõtjaid juurde.

Jõgeva Sordiaretuse Instituut
Eesti Maaülikool ja Eesti Maaviljeluse Instituut
AGRONOOMIA 2009
19. november, Jõgeva Kultuurikeskuses (Aia 6).

- 10.00-10.30: Kogunemine ja hommikukohv
10.30-10.40: Avasõnad
10.40-10.55: EL teaduspoliitika, põllumajandusteadus ja teadusvõrgustikud - Aret Vooremäe, PM
10.55-11.10: Erineval ajal külvatud mahesuviniisu 'Manu' terasaak ja -kvaliteet ning kasvatamise kattetulu - Karli Sepp
11.10-11.25: Mahe- ja tavaviljeluse ning GMO kultuuride kooseksisteerimise alane reeglistik - Tambet Sova, PM
11.25-11.40: Erinevate lubimaterjalide mõjust lupjamisjärgse kaltsiumisisalduse dünaamikale mullas - Valli Loide
11.40-11.55: Spelta nisu katsetulemustest Jõgeva Sordiaretuse Instituudis - Reine Koppel
11.55-12.10: Kartuli kvaliteedi muutused säilitamisel - Luule Tartlan
12.10-12.25: Erinevate piimhappebakterite mõju silo käärimise kvaliteedile raskemini sileeruvate liblikõieliste sileerimisel - Paul Lättemäe
12.25-13.15: LÕUNA
13.15-13.30: Kõrreliste heintaimede puhas- ja segukülvide saagikus turvasmullal - Rene Aavola
13.30-13.45: Vedelsõnniku taimetoiteainete sisaldus ja veo- ning laotuskulude võrdlus mineraalväetise kasutamise kuludega - Raivo Vettik
13.45-14.00: Vedelsõnniku kasutamine rohumaade väetamisel - Rein Viiralt
14.00-14.15: Energeetiliste parameetrite arvestamine põllukultuuride lämmastikväetamise optimeerimisel IOSDV põldkatse näitel - Alar Astover
14.15-14.30: Mõnede kannasmustika sortide produktiivsus Lõuna-Eesti tingimustes - Marge Starast
14.30-15.00: Arutelu, kokkuvõtted. Järgnevate ürituste kavandamine.
Registreerumine: 7766901, jorgeva@jpbi.ee, www.sordiaretus.ee

On veel VTL liikmeid, kellel 2009. A. liikmemaks tasumata. Palume seda teha esimesel võimalusel.

Taluliit ootab oma ridadesse uusi liikmeid!

Meeldetuletuseks, et liikmemaksu suurus on:

Alla 50 ha – 500 krooni

50 – 100 ha – 1 000 krooni

üle 100 ha - 1 500 kroon.

Palume liikmemaks tasuda kõigil, kes seda pole seni teinud. Kellel on probleeme tasumisega, palun võtke ühendust meie raamatupidajaga tel 78 21669

EELTEADE!

Võrumaa Partnerluskoogu järgmine projektitoetuste taotlusvoor on avatud 25.01-22.02.2010
Avatavad meetmed:

Meede 2 Elanike oskuste ning piirkonna ressursside rakendamine ettevõtluses

Alameede- Maapiirkonna ettevõtluse ja tugiinfrastruktuuri arendamise toetus
Alameede – Väiketootmisettevõtte toetus

Meede 1. Elukeskkonna parandamine

Alameede- Kohaliku kultuuripärandi säilitamine
Alameede – Külakogukondade algatusvõime tugevdamine elukeskkonna parandamisel

Meede 3. Noorte potentsiaali toetamine ning kaasamine

Taotlusdokumendid on kättesaadavad kodulehel www.voruleader.ee alates 2010 a. jaanuarist
Täpsem info ja tugi taotluse koostamise kohta juba nüüd!

Pöördu julgesti: annely@voruleader.ee
Tel. 7868372, 5026632

Algab detsembrikuu - see jõulukuu.
Sellel kuul nagu polekski muud ...
... kui jõulusalmid ja jõuluinglid,
päkapikud ja jõulukingid.
Aknal sussid ja kaminas puud,
õhetavad põsed ja laulavad suud.
Rahulikke jõule ja ilusat uut aastat!